

Nr 95.

Ankom till riksdagens kansli den 19 maj 1922 kl. 3 e. m.

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts framställning angående avsättning för år 1922 till statsverkets fond av rusdrycksmedel ävensom Kungl. Maj:ts proposition med förslag till förordning om ändrad lydelse av 1 § i förordningen den 18 juli 1913 (nr 199) angående samma fond.

(4:de avd.)

I den till riksdagen den 7 januari 1922 avlåtna propositionen angående statsverkets tillstånd och behov under tiden 1 januari—30 juni 1923 har Kungl. Maj:t, under åberopande av det vid propositionen under rubrik »utgifter för kapitalökning» fogade statsrådsprotokollet över finansärenden för nämnda dag, föreslagit riksdagen att under viss i nämnda protokoll angiven förutsättning för avsättning till statsverkets fond av rusdrycksmedel såsom förslagsanslag anvisa dels enligt 1 § i förordningen angående statsverkets fond av rusdrycksmedel ett belopp av 20,800,000 kronor, dels ock såsom överskott å statsverkets fond av rusdrycksmedel ett belopp av 400,000 kronor.

Sedermåra har Kungl. Maj:t genom en den 10 mars 1922 till riksdagen avlåten proposition (nr 174), vilken hänvisats till statsutskottet för förberedande behandling, under åberopande av propositionen bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över finansärenden för samma dag föreslagit riksdagen att antaga följande:

Förslag

till

förordning om ändrad lydelse av 1 § i förordningen den 18 juli 1913 (nr 199) angående statsverkets fond av rusdrycksmedel.

Härigenom förordnas, att 1 § i förordningen den 18 juli 1913 angående statsverkets fond av rusdrycksmedel skall erhålla följande ändrade lydelse:

1 §.

Av statsverkets inkomster av brännvinstillverkningsskatt, maltskatt och rusdrycksförsäljningsmedel ävensom den år 1920 beslutade mertull å arrak och rom skall, efter avdrag av vad på grund av särskilda bestämmelser restituerats av brännvinstillverkningsskatte-, maltskatte- eller tullmedlen, till en särskild fond avsättas vad som för varje statsregleringsår överskjuter ett belopp av 18,800,000 kronor.

Skulle för tre på varandra följande statsregleringsår medeltalet av ovannämnda inkomster understiga 18,800,000 kronor, skall därefter vad som överskjuter detta medeltalsbelopp avsättas till fonden. På enahanda sätt förfäres, om därefter vid årligen verkställd uträkning befinnes, att medeltalet av ovannämnda inkomster under närmast föregående tre statsregleringsår ytterligare nedgått. Vid berörda medeltalsberäkning skall hänsyn icke tagas till inkomst, som influtit under statsregleringsperioden 1 januari—30 juni 1923.

Denna förordning träder i kraft den 1 januari 1923; och skall i fråga om avsättning till statsverkets fond av rusdrycksmedel för statsregleringsperioden 1 januari—30 juni 1923 gälla, att av statsverkets i 1 § omförmälda inkomster skall, efter i nämnda paragraf angivna avdrag, till fonden avsättas vad som överskjuter ett belopp av 9,400,000 kronor.

Beträffande utredningen i ärendet får utskottet hänvisa till åberopade statsrådsprotokollen.

I nu förevarande ämne har departementschefen till ovanberörda vid statsverkspropositionen fogade statsrådsprotokoll anfört följande:

»Ränteavkastningen av statsverkets fond av rusdrycksmedel, av mig vid behandlingen av inkomsterna beräknad till 0.4 miljoner kronor, skall, jämlikt bestämmelserna i 4 § i förordningen den 18 juli 1913 (nr 199) angående statsverkets fond av rusdrycksmedel, läggas till fondens kapital. Då den summa, som skall tillföras fonden, är beroende av storleken av det belopp, varmed inkomsten verkligen inflyter, bör det sålunda å utgiftssidan erforderliga anslaget uppenbarligen erhålla karaktären av förslagsanslag.

På sätt jag förut i dag anfört skulle från inkomsterna av brännvinsförsäljningsmedel, rusdrycksförsäljningsmedel och maltskatt samt mertullen å arrak och rom till statsverkets fond av rusdrycksmedel avsättas ett belopp av 20.8 miljoner kronor. En förutsättning härför är emellertid, att för första halvåret 1923 det belopp, som av ifrågasvarande inkomster skall tillgodoföras statsverket, bestämmas till hälften av det i sådant hänseende nu fastställda årsbelopp, 18.8 miljoner kronor. I sin skrivelse den 31 augusti 1921 angående anslag till kontrollväsendet under budgetåret 1 januari—30 juni 1923 m. m. har kontrollstyrelsen jämväl framlagt förslag till förordning med särskilda föreskrifter beträffande avsättning till statsverkets fond av rusdrycksmedel under tiden 1 januari—30 juni 1923, gående ut på, bland annat, att till fonden skulle av förenämnda inkomstitlar avsättas vad som överskjuter ett belopp av 9.4 miljoner kronor. Jag har för avsikt att i sinom tid för Kungl. Maj:t framlägga förslag i ämnet, i syfte att proposition i enlighet härmed måtte avlätas till riksdagen.»

Den sålunda ifrågasatta författningsbestämmelsen återfinnes i det i ovanintagna författningsförslag ingående övergångsstadgandet. Nämnda författningsförslag innebär dessutom, att det nu förekommande ordet »år» skulle utbytas mot »statsregleringsår», varmed avses att förebygga, att åt nämnda uttryck komme att givas den nu efter budgetårets omläggning oriktiga betydelsen av kalenderår. Därjämte har intagits en bestämmelse, varav framgår, att vid framtida utredning av årsmedeltalet av statsverkets inkomster av rusdrycksmedel hänsyn icke skall tagas till övergångshalvåret 1 januari—30 juni 1923.

Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts förevarande förslag får utskottet hemställa,

att riksdagen må

a) antaga ovanintagna förslag till förordning om ändrad lydelse av 1 § i förordningen den 18 juli 1913 (nr 199) angående statsverkets fond av rusdrycksmedel;

b) i riksstaten för tiden 1 januari—30 juni 1923 för avsättning till statsverkets fond av rusdrycksmedel såsom förslagsanslag anvisa

1) enligt 1 § i förordningen angående statsverkets fond av rusdrycksmedel ett belopp av 20,800,000 kronor,

2) såsom överskott å statsverkets fond av rusdrycksmedel ett belopp av 400,000 kronor.

Stockholm den 19 maj 1922.

På statsutskottets vägnar:

S. H. KVARNZELIUS.

Vid förestående ärendes slutbehandling inom utskottet hava närvarit:

från första kammaren: herrar *S. H. Kvarnzélius, N. A. Nilsson, J. Nilsson* i Skottlandshus, *H. F. Lamm, C. P. V. Nilsson, O. U. B. Olsson, J. L. Widell, C. G. Ekman, O. Bergqvist, E. A. Hallin, P. A. Bergström* och *C. Johansson* samt

från andra kammaren: herrar *J. B. Eriksson* i Grängesberg, *K. V. Rydén, O. H. son Waldén, O. Olsson* i Kullenbergstorp, *P. B. Nilsson* i Landeryd, *C. R. Jansson* i Falun, *L. J. Carlsson-Frosterud, O. Nilsson* i Örebro. *S. E. J. Lübeck, J. D. Norman* och *O. Osberg*.